

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการณ์และปัญหาในการดำเนินงาน ด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการณ์และปัญหาในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 3 คน และข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนต้นแบบสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน จำนวน 84 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 87 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .9887 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาใช้วิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ แล้วเปรียบเทียบโดยใช้สถิติวิเคราะห์ ไคสแควร์ (Chi Square) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการทดสอบค่าเฉลี่ยแบบนอนพาราเมตริก โดยใช้ Mann – Witney U test ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบสภาพการณ์การดำเนินงานสิ่งแวดล้อมศึกษาโดยจำแนกเป็นรายด้านโดยใช้สถิติวิเคราะห์ ANOVA

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษา ด้านที่ดำเนินงานมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (ร้อยละ 94.25 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด) ด้านที่ดำเนินงานรองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (ร้อยละ 92.0 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด) และด้านที่ดำเนินงานเป็นอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน (ร้อยละ 83.9 ของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด) ซึ่งปัญหาในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัด กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชนมีปัญหาระดับ “ปานกลาง” โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.14$) ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 3.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.01$) โดยการเปรียบเทียบสภาพการณ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบปฏิรูปการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาตามขนาดของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก พบว่า มีสภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ไม่แตกต่างกันจำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนรู้และมีสภาพการณ์ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กที่แตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน และการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.14$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.11$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.01$)

The purpose of this research were 1) to study situation and problems in environmental education implementation, and 2) to compare situation and problems in environmental education implementation in primary schools as classified by school size. The sample were 3 of school administrators, 84 of government official teacher in reform environmental education model of primary school, the total were 87. The instrument was questionnaire, its reliability coefficient was .9887. The researches collected data by myself and analyzed by using computer program SPSS for windows. There were two parts of statistics : the first part was checklist of data regarding situation reform environmental education presented in frequency distribution, percentage, comparing by using Chi Square, and Mann whitney U test match pair rank test ; the second part was rating scale regarding problems in reform environmental education presented in Mean and Standard Deviation, and compare the situation in reform environmental education as classified school size using ANOVA to analyze.

The findings were as follows : For the situation in reform environmental education model schools, The most reform were : administration and management aspect (94.25 % of the total sample), the second rank was activity arrangement for learning activity improvement aspect (92.0 % of the total sample), and the last order of reform was learning management and community relation aspects (83.9 % of the total sample). For the 4 aspects of problems in reform environmental education model of primary schools, there were administration management aspect, learning management, learning activity improvement, and community relation, which showed "moderate" level of problem. The highest mean was learning activity improvement ($\bar{x} = 3.14$), The second rank was administration and management, and community relation aspect ($\bar{x} = 3.11$), and the least was learning management aspect ($\bar{x} = 3.01$). For the comparison of situation in reform environmental education model of primary school as classified by school size : large, medium, and small size, it found that there were no difference among situation in reform environmental education of large-size, school, medium - size school, and small - size school in one aspect : learning management. There were statistical significant differences at the level .05 level of situation in reform environmental education of large - size school, medium - size school, and small - size school in three aspects : administration and management aspect, learning activity improvement aspect, and community relation aspect. For the learning of reform environmental education of large - size, school medium - size school, and small - size school, there was difference. The highest average was learning activity improvement aspect ($\bar{x} = 3.14$), the second rank was community relation and administration and management aspects ($\bar{x} = 3.11$) and the lowest average was learning activity management aspect ($\bar{x} = 3.01$).